

การศึกษาวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมการคิดแยกมูลฝอยชุมชน โดยประสานความร่วมมือ
ระหว่างนักเรียนและศูนย์รับซื้อมูลฝอยของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

อภิรักษ์ ทนาคาร

ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2543

ISBN 974-664-408-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๖๙

๑ ๘๖๗๗

๑๕๔๓

๙.๓

4036945 ENAT/M : MAJOR : APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE DEVELOPMENT ; M.Sc.(APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE DEVELOPMENT)

KEY WORDS : STUDENTS / SOLID WASTE SEPARATION / SOLID WASTE BUY-BACK CENTER.

SUPANEE THONGCHAI: STUDY AND EVALUATION OF MUNICIPAL SOLID WASTE SEPARATION PROMOTION PROGRAM BY USING CO-OPERATION BETWEEN STUDENTS AND SOLID WASTE BUY-BACK CENTER IN THE SCHOOL OF CHONBURI MUNICIPALITY THESIS ADVISORS: MONTHREE CHULASAMAYA, M.D.Ph.D., BUNDIT CHANNARONG, M.Eng., SUVALUCK SATHUMANUSPHAN, Ph.D., SUVIT LA-ONG, M.Sc., SOMCHAI PANITYOTAI, M.Sc., 151 P. ISBN 974-664-408-4

The purpose of this research was to evaluate the knowledge of four groups of household solid waste separation : glass, paper, plastic and metal, by using co-operation between students and the solid waste buy-back center in school. The target population of study was all primary educational level, Pratom 6, of Tesaban Intapanya School in the municipality at Chonburi province. Pre-test was done 125 students and a brochur was issued for students to use in the separation solid waste program. After post-test and checked to compare the pre-test and post-test the results. The total number of sample returned was 120.

The research result showed pre-test knowledge of 21.54 percentage and post-test of 21.22 percentage to be aproximate. Students could separate 4 groups of solid waste suck as glass, papers, plastics and metals and follow some procedures to reduce solid waste in municipality.

Recommendations as a research are as follows :

1. Promotion of solid waste separation knowlede.
2. Continuing of improve the buy-back center.
3. School solid waste buy-back center funding from municipality.

4036945 ENAT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร วท.ม.(เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

คำสำคัญ : นักเรียน / มูลฝอย / การคัดแยก / ศูนย์รับซื้อมูลฝอย

สุภาณี ชงไชย : การศึกษาวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมการคัดแยกมูลฝอยชุมชน

โดยประสานความร่วมมือระหว่างนักเรียนและศูนย์รับซื้อมูลฝอยของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี(STUDY AND EVALUATION OF MUNICIPLE SOLID WASTE SEPARATION PROMOTION PROGRAM BY USING CO-OPERATION BETWEEN STUDENTS AND SOLID WASTE BUY-BACK CENTER IN SCHOOL OF CHONBURI MUNICIPALITY)คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มันทรี จุลสมัย, M.D.Ph.D. (จุลชีววิทยา) บัณฑิต ชาญณรงค์, วศ.ม.(วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม) สุวลักษณ์ สาธุมนัสพันธ์, Ph.D. (Coastal Zone Management) สุวิทย์ ละออง, วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม) สมชาย พานิชโยทัย, วท.ม.(เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)หน้า 151 หน้า ISBN 674-664-408-4

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความรู้ทางด้านการคัดแยกมูลฝอยที่ขายได้ 4 ประเภท คือ แก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ โดยประสานความร่วมมือระหว่างนักเรียนและการจัดตั้งศูนย์รับซื้อมูลฝอยของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ด้วยการทดสอบความรู้การคัดแยกมูลฝอยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 136 คน โดยแจกแบบทดสอบ 136 ชุด ได้กลับมา 125 ชุด หลังการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดหาเอกสารที่เป็นคู่มือการคัดแยกมูลฝอย จึงทำการทดลองปฏิบัติจริงด้วยการเปิดศูนย์รับซื้อมูลฝอยในโรงเรียน เป็นระยะเวลา 16 วัน เมื่อเสร็จการทดลองได้ทำการทดสอบความรู้อีกครั้งจากแบบทดสอบ 136 ชุด ได้กลับมา 132 ชุด นำแบบทดสอบที่มีข้อมูลตรงกันทั้งชื่อ-นามสกุล และชั้นเรียนทั้งก่อนและหลังการทดลองมารวมกัน ได้แบบทดสอบ 120 ชุด ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างนำมูลฝอยมาขาย 29 คน ในการทดลองรับซื้อมูลฝอย

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน มีความรู้ในการคัดแยกมูลฝอยก่อนการทดลองร้อยละ 21.54 และ หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการคัดแยกมูลฝอยร้อยละ 21.22 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่นำมูลฝอยมาขาย สามารถคัดแยกประเภทและชนิดของมูลฝอยได้ถูกต้อง โดยได้ปริมาณของแก้ว 32.4 กิโลกรัม กระดาษ 112.60 กิโลกรัม พลาสติก 6.7 กิโลกรัม โลหะ 5.9 กิโลกรัม อลูมิเนียม 3.8 กิโลกรัม การวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการช่วยลดปริมาณมูลฝอยของชุมชนได้เป็นบางส่วน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ให้มีแนวทางส่งเสริมการคัดแยกมูลฝอย ทางด้านการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ความสะดวกในการนำมูลฝอยมาโรงเรียน และจัดตั้งศูนย์รับซื้ออย่างถาวร
2. โรงเรียนควรจัดเป็นวิชาหรือกิจกรรมหนึ่งในหลักสูตร
3. เทศบาลควรจัดสรรเงินกองทุนบางส่วนให้กับโรงเรียนเพื่อเป็นทุนในการรับซื้อ